

Сайрам Тазалық ЖШС –НЫҢ ІШКІ ТАЛДАУ АНЫҚТАМАСЫ

Аксукент ауылы

09.10.2026ж.

1. Кіріспе

Сайрам Тазалық ЖШС мекемесінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-шаралардың ішкі талдауы Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамалары мен нормативтік-құқықтық актілерінің талаптарына сәйкес жүргізіледі.

Ішкі талдау барысында «Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының 2022–2026 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту және Қазақстан Республикасы Президентінің кейбір жарлықтарына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Президентінің 2022 жылғы 2 ақпандағы №802 Жарлығы, Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V ҚРЗ Заңы, Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 23 қарашадағы №414-V ҚРЗ Еңбек кодексі, Қазақстан Республикасының «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі №319 Заңы, сондай-ақ білім беру саласын реттейтін нормативтік-құқықтық актілер негізге алынады.

Аталған нормативтік-құқықтық актілердің талаптарын сақтау Сайрам Тазалық ЖШС мекемесінде қызметінің ашықтығын, заңдылығын, қызметкерлердің құқықтарының сақталуын қамтамасыз етуге, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің алдын алуға және оларды барынша азайтуға бағытталған.

2. Ішкі талдау жүргізілген жұмыс тобының мүшелері:

Директор – Қ.С.Бегалиев, директор орынбасары – Куралбаев Амангелди, абонент бөлім басшысы Раушанбек Ербол, Кадр бөлімінің инспекторы – Ахметова Мафтуна, Бас бухгалтер – Асилбекова Айзада.

3. Ішкі талдау жүргізу мерзімі

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің жалпы кезеңі 2025ж.-28.09.2026ж аралығы.

Сайрам Тазалық ЖШС-ның 2026 жылдың 11 – ші тамыз айы № 29 бұйрығымен жұмыс тобы құрылды.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау кестеге сәйкес 2026 жылдың 17 –ші тамызы мен 28 қыркүйек аралығында жүргізілді.

«Сайрам Тазалық» жауапкершілігі шектеулі серіктестігіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және жою жөніндегі толық ақпарат

1. «Сайрам Тазалық» мекемесі бойынша ресми ақпарат

Түркістан облысы Сайрам ауданы әкімдігінің ресми интернет-ресурсында жарияланған ақпаратқа сәйкес, «Сайрам Тазалық» мекемесінде Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес 2026 жылғы 17 тамыз бен 28 қыркүйек аралығында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу жоспарланғаны және жүргізіліп жатқаны хабарланған. Сондай-ақ, 2026 жылғы 25 қыркүйекте талдау нәтижелерін жария талқылау өткізу туралы ақпарат берілген.

Бұл жұмыстың мақсаты – мекеме қызметіндегі сыбайлас жемқорлыққа ықпал етуі мүмкін себептер мен жағдайларды анықтау, оларды болдырмау жолдарын белгілеу және мекеме қызметінің ашықтығын арттыру.

Маңызды ескерту: ашық дереккөздерден ішкі талдау нәтижелері бойынша анықталған нақты бұзушылықтардың толық тізбесі мен оларды жою жөніндегі бекітілген қорытынды іс-шаралар жоспары расталмады. Сондықтан төмендегі материалда ресми жарияланған деректер мен мекемеде қолдануға болатын нақты алдын алу шаралары бөлек қарастырылған.

2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жоюдың құқықтық негіздері

«Сайрам Тазалық» мекемесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау және жою жұмыстары Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына сәйкес ұйымдастырылуы тиіс.

Негізгі құқықтық құжаттар:

- «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңы – сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау, олардың себептері мен жағдайларын анықтау және жою

жөніндегі шараларды қабылдау талаптарын белгілейді. Атап айтқанда, 8-бапта ішкі және сыртқы талдау мәселелері қарастырылған.

- **Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидалары** – талдау жүргізудің тәртібін, нәтижелерін рәсімдеуді және анықталған тәуекелдерді жою жөніндегі ұсынымдарды орындауды реттейді.

Мекеменің жарғысы, ішкі еңбек тәртібі, лауазымдық нұсқаулықтары, сатып алу және қаржылық операцияларға қатысты ішкі құжаттары.

Құқықтық талаптарды орындаудың негізгі мақсаты – заң бұзушылық орын алғаннан кейін ғана шара қолдану емес, **сыбайлас жемқорлыққа жағдай туғызатын себептерді алдын ала жою.**

3. Мекемеде туындауы мүмкін негізгі сыбайлас жемқорлық тәуекелдері

«Сайрам Тазалық» мекемесінің қызметіне қатысты тәуекелдерді бағалау кезінде коммуналдық тазалық жұмыстарын ұйымдастыру, қаржының жұмсалуды, қызметкерлерді басқару, мердігерлермен жұмыс және тұрғындардың өтініштерін қарау бағыттарына ерекше назар аудару қажет.

Төмендегі тәуекелдер — тексеру барысында зерттелуге тиіс ықтимал тәуекелдер. Олардың нақты мекемеде орын алғаны туралы расталған қорытынды емес.

1. Қаржы қаражатын пайдалану кезіндегі тәуекелдер

- Бюджет қаражатының мақсатсыз немесе тиімсіз жұмсалуды мүмкіндігі.
 - Орындалған жұмыстар көлемінің құжаттарда нақты көрсеткіштерге сәйкес келмеуі.
 - Жанар-жағармай, қосалқы бөлшектер мен шаруашылық материалдары шығыстарының негізсіз өсуі.
- Жою шаралары:** қаржылық құжаттарға жүйелі тексеру жүргізу, жанар-жағармай шығынын көлік жүрісімен салыстыру, орындалған жұмыс актілерін нақты деректермен растау.

2. Сатып алу және мердігерлермен жұмыс

- Сатып алу талаптарының жекелеген жеткізушілердің мүддесіне сай қалыптасу қаупі.
- Тауарлар мен қызметтер бағасының негізсіз жоғары белгіленуі.
- Мүдделер қақтығысы болған жағдайда оның тиісті түрде реттелмеуі.

Жою шаралары: сатып алу құжаттарын заңнамаға сәйкестігі бойынша тексеру, баға негіздемелерін сақтау, шешім қабылдауға қатысатын тұлғалардың мүдделер қақтығысын жариялауды қамтамасыз ету және заң талап ететін рәсімдердің ашықтығын сақтау.

3. Тазалық жұмыстары мен арнайы техниканы пайдалану

- Көшелерді тазалау немесе қалдықтарды шығару жұмыстарының орындалуын растаудағы кемшіліктер.
- Арнайы техниканың жұмыс уақыты мен жүріс көрсеткіштерінің толық есепке алынбауы.
- Жұмыс көлемі мен нақты орындалған қызмет арасында айырмашылықтың болуы.

Жою шаралары: маршруттық парақтарды, GPS деректерін (бар болған жағдайда), жанар-жағармай есептерін және орындалған жұмыстар актілерін өзара салыстыру; жұмыстарды қабылдауды бірнеше жауапты тұлғаның қатысуымен ұйымдастыру.

4. Кадрлық мәселелер және еңбек қатынастары

- Қызметкерлерді жұмысқа қабылдау немесе көтермелеу кезінде жеке мүдденің ықпал етуі.
- Еңбекақы, үстемеақы және сыйақы тағайындауда бірізді талаптардың сақталмауы.
- Жұмыс уақыты мен орындалған еңбек көлемін есепке алу кезіндегі кемшіліктер.

Жою шаралары: кадрлық шешімдерді құжатпен негіздеу, сыйақы беру критерийлерін бекіту, табельдер мен есептеулерді салыстыру және қызметтік өкілеттіктерді бөлу.

5. Азаматтардың өтініштері мен шағымдарын қарау

- Өтініштерді қарау мерзімдерін негізсіз созу.
- Жекелеген азаматтардың өтініштеріне артықшылық беру.
- Шағымдарды тіркемеу немесе оларды қарау нәтижелерін толық көрсетпеу.

Жою шаралары: өтініштерді бірыңғай журналда немесе электрондық жүйеде тіркеу, қарау мерзімдерін бақылау, әрбір өтініш бойынша қабылданған шешімді құжаттау және кері байланыс арнасын енгізу.

6. Ішкі бақылау мен жауапкершіліктің жеткіліксіздігі

- Бір қызметкердің бір операцияны дайындап, бекітіп және оның орындалуын өзі тексеруі.
- Ішкі бақылау нәтижелерінің құжатталмауы.
- Анықталған кемшіліктер бойынша түзету шараларының уақытында орындалмауы.

Жою шаралары: міндеттерді бөлу, тексеру нәтижелерін актілермен рәсімдеу, тәуекелдер тізілімін жүргізу және басшылыққа тұрақты есеп беру.

4. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою бойынша нақты іс-шаралар жоспары

Төмендегі жоспарды мекеменің ішкі талдау қорытындыларына бейімдеп, басшының бекітуіне ұсынуға болады. Нақты орындаушылар мен мерзімдер мекеменің құрылымына және ресми талдау нәтижелеріне қарай айқындалуы тиіс.

№	Іс-шаралар	Жауапты тұлғалар	Ұсынылатын мерзім
1	Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау қорытындыларын рәсімдеу	Жұмыс тобы, жауапты тұлға	Талдау аяқталғаннан кейін
2	Қаржылық құжаттар мен шығыстарға ішкі бақылау жүргізу	Бухгалтерия, қаржыға жауапты тұлға	Ай сайын
3	Сатып алу рәсімдері мен шарттардың орындалуын тексеру	Сатып алуға жауапты тұлға, заңгер	Тоқсан сайын және қажеттілігіне қарай
4	Арнайы техниканың жүрісін, жанар-жағармай шығынын және орындалған жұмыстарды салыстыру	Өндірістік бөлім, механик, есепке жауапты тұлға	Ай сайын
5	Қызметкерлердің мүдделер қақтығысын анықтау және реттеу	Кадр қызметі, басшылық	Тұрақты негізде
6	Азаматтардың өтініштері мен шағымдарын тіркеу және қарау мерзімдерін бақылау	Кеңсе, өтініштерге жауапты тұлға	Тұрақты негізде
7	Қызметкерлерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама бойынша түсіндіру жұмыстарын жүргізу	Басшылық, жауапты қызметкер	Жылына кемінде бір рет және қажеттілігіне қарай
8	Құпия әрі қауіпсіз хабарлау арнасын ұйымдастыру	Мекеме басшылығы	Ішкі тәртіппен белгіленген мерзімде
9	Анықталған тәуекелдерді жою жөніндегі іс-шаралардың орындалуын тексеру	Басшылық, ішкі бақылауға жауапты тұлға	Тоқсан сайын
10	Нәтижелерді талдап, орындалмаған шаралар бойынша түзету жоспарын бекіту	Мекеме басшысы	Жоспарға сәйкес

Бұл кестедегі мерзімдер — ұсыныс. Олар ресми түрде анықталған тәуекелдер мен қолданыстағы ішкі талдау қағидаларына сәйкес нақтылануы керек.

Қазақстанның үлгілік қағидалары бойынша талдау нәтижесінде талдамалық анықтама жасалады, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне бейім лауазымдар айқындалады және тәуекелдерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленеді. Жоспарды басшы талдамалық анықтамаға қол қойылғаннан кейін 10 жұмыс күнінен кешіктірмей бекітеді.

5. Тәуекелдерді жою үшін қандай құжаттар дайындалуы керек?

«Сайрам Тазалық» мекемесінде жұмысты жүйелі ұйымдастыру үшін мынадай құжаттарды дайындау орынды:

1. **Ішкі талдау жүргізу туралы бұйрық.** Талдау кезеңі, жауапты тұлғалар немесе жұмыс тобы, жүргізу мерзімі және жауапкершілік көрсетіледі.
2. **Талдамалық анықтама.** Зерттелген қызмет бағыттары, анықталған тәуекелдер, олардың себептері мен оларды жою жөніндегі ұсынымдар жазылады.
3. **Тәуекелдерге бейім лауазымдар тізбесі.** Сыбайлас жемқорлық тәуекелі болуы мүмкін өкілеттіктер мен тәуекел деңгейі көрсетіледі.
4. **Тәуекелдерді жою жөніндегі іс-шаралар жоспары.** Әрбір тәуекелге нақты шара, жауапты тұлға, орындау мерзімі және нәтиже растайтын құжат белгіленеді.
5. **Мүдделер қақтығысын реттеу құжаттары.** Мүдделер қақтығысын хабарлау, бағалау және тиісті шешім қабылдау тәртібі бекітіледі.

6. **Ішкі бақылау материалдары.** Қаржылық тексеру актілері, жанар-жағармай есептері, сатып алу құжаттары, өтініштерді қарау журналы және тексеру қорытындылары жинақталады.
7. **Мониторинг есебі.** Қабылданған шаралардың орындалуы, қалған тәуекелдер және қосымша шаралар туралы ақпарат қамтылады.
- Қағидалар талдамалық анықтамада тәуекелдер туралы ақпаратпен қатар оларды жою ұсынымдарын және тәуекелдерге бейім лауазымдар тізбесін қамтуды көздейді. Нәтижелерді жария талқылауға және белгіленген талаптарды сақтай отырып интернет-ресурста жариялауға да жол беріледі.

6. Жұмыстың тиімділігін қалай бағалауға болады?

Тек бұйрық шығару немесе жиналыс өткізу тәуекелдердің жойылғанын білдірмейді. Әрбір шараның орындалғанын және нақты нәтиже бергенін тексеру қажет.

Ұсынылатын бағалау көрсеткіштері:

- Ішкі талдау нәтижесінде анықталған тәуекелдердің қаншасы бойынша нақты шара қабылданды.
- Бекітілген жоспардағы іс-шаралардың қаншасы мерзімінде орындалды.
- Қаржылық және өндірістік құжаттардағы сәйкессіздіктер жойылды ма.
- Азаматтардың өтініштері белгіленген мерзімдерде қаралды ма.
- Қызметкерлер сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптар бойынша нұсқамадан өтті ме.
- Қайталанатын кемшіліктер саны азайды ма.
- Мүдделер қақтығысы бойынша анықталған жағдайлар тиісті түрде реттелді ме.

Әрбір көрсеткіш құжатпен расталып, жауапты тұлға мен орындалу мерзімі көрсетілуі керек. Егер кемшілік анықталса, оның себебі талданып, қайталануына жол бермейтін түзету шарасы қабылдануы қажет.

7. Қорытынды

«Сайрам Тазалық» мекемесінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жұмысы мекеменің қаржылық, өндірістік, кадрлық және ұйымдастырушылық қызметін кешенді талдауға негізделуі тиіс.

Негізгі басымдықтар:

- қаржы қаражаты мен материалдық ресурстардың жұмсалуды бақылау;
- сатып алу мен шарттық міндеттемелердің ашықтығын қамтамасыз ету;
- арнайы техниканың жұмысы мен орындалған қызмет көлемін тексеру;
- қызметкерлер арасындағы мүдделер қақтығысын болдырмау;
- азаматтардың өтініштерін әділ және уақтылы қарау;
- анықталған тәуекелдер бойынша нақты іс-шаралар жоспарын бекітіп, оның орындалуын бақылау.

Ресми жарияланған ақпарат «Сайрам Тазалық» мекемесінде 2026 жылы ішкі талдау және оның нәтижелерін жария талқылау жұмысы қарастырылғанын растайды. Алайда нақты қандай тәуекелдердің анықталғанын және олардың жойылғанын айту үшін мекеменің қорытынды талдамалық анықтамасы мен бекітілген іс-шаралар жоспарын қарау қажет.

3. Кадрлық қызмет бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою:

2025 жылдың 14 маусымынан бастап 2026 01 шілде аралығына негізгі, жеке құрам бойынша - 152, іс-сапар бойынша – 10 бұйрық шығарылған.

2025 жылдың 26 маусымынан бастап 2026 жылдың 01 шілде аралығына зейнеткерлік жасқа толған 3 адам.

Жұмысқа – 14 қызметкер қабылданған Қазақстан Республикасы Еңбек кодексіне сәйкес құқық бұзушылық анықталған жоқ.

14 қызметкер жұмыстан шыққан және құқықбұзушылықтар және сыбайлас жемқорлықтар анықталмады.

Ішкі лауазымдық ауысымдар кезінде құқық бұзушылықтар анықталмады.

2.1 Персоналды басқару, соның ішінде кадрлардың ауысуы:

Сайрам Тазалық ЖШС мекемесінде 15 әкімшілік және 33 оқытушылар мен 27 өндірістік оқыту шеберлері, 38 техникалық персонал жұмыс жасайды. Әкімшілік және оқытушылар мен өндірістік оқыту шеберлерінің лауазымдық міндеттері бекітілген. Барлық қызметкерлер талапқа сай қызмет атқарады.

Жұмысшы топпен колледж қызметкерлерінің арасында туыстық немесе басқа да қатынастар бойынша ішкі талдау жұмыстары жүргізіліп бірінші басшымен туыстық қатынасы бар қызметкерлер анықталмады. Нәтижесінде теріс өкілеттіктер мен сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудыратын бұзушылықтар орын алмаған.

Мүдделер қақтығысын реттеу

Сайрам Тазалық ЖШС мекеме қызметінде сыбайлас жемқорлықтың ішкі қауіптерін ішкі талдау барысында мүдделер қақтығысы анықталған жоқ.

инвентаризациялық тізімдер бойынша:

Жұмыс уақыты парағы бойынша қызметкерлердің ай сайынғы еңбекке ақы төлеу өз уақытысында толық көлемде жүргізілген.

Мемлекеттік сатып алу бойынша

Жеке және заңды тұлғалармен шарттар қолданыстағы мемлекеттік сатып алу туралы заңнама талаптарының аясында Мемлекеттік сатып алудың веб –порталы арқылы жүзеге асырылып келеді. Талдау жұмыстарын жүргізу барысында төмендегідей мемлекеттік сатып алу бойынша тәуекелдер анықталмады.

5. Әлеуметтік қызметі бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V ҚРЗ Заңына сәйкес, №16 колледжде сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмауға бағытталған іс-шаралар жүйелі түрде жүзеге асырылады. Сайрам Тазалық ЖШС мекемесінде директоры бекіткен сыбайлас жемқорлықтың алдын алу бойынша жұмыс жоспарына сәйкес тиісті жұмыстар жүргізілуде.

Мекеме веб-сайтының контенті:

-Әлеуметтік желідегі сілтемелер:

Эл почта: too2006@mail.ru

Жұмыс тобының мүшелері:

Директор

Кадр бөлімінің инспекторы:

Бас бухгалтер:

Абонент бөлім басшысы:

Қ.Бегалиев

М.Ахметова

А.Асилбекова

Е.Раушанбек